

Lesson 6: Exercise Pages 94 - 98

Sanskrit to English

1. केनचिद् ब्राह्मणेन श्राद्धं दातुंदा^{inf} आह्वानं नरेश्वरात् लब्धम्लभ^{PPP 1/1} ।

By a Brahman an invitation to perform a śrāddha was received from the king.

2. यस्मात् तस्य भार्या तस्मिन् काले गृहे न अभवत् तस्मात् बालस्य रक्षार्थं तत्र न अन्यः अतिष्ठत् ।

Since his wife was not at home at that time, therefore no other stood there for the protection of (his) child.

3. यदि सत्वरं न गच्छामि तदा अन्यः कश्चिद् आह्वानं ग्रहीष्यति^{ग्रह् P fut III/1} इति चिन्तयित्वा तेन द्विजेन दीर्घं कालं पालितं^{पाल् PPP 2/1} नकुलं मम बालस्य रक्षार्थं अवस्थापयामि इति निर्णीतम्^{निर्-नी PPP 1/1} ।

Having thought, “If I do not go quickly, then someone else will get the invitation” by that twice-born, “The mongoose (that has been) protected for a long time I leave behind for the protection of (my) child” was decided.

4. अनन्तरं एकः सर्पः बालस्य समीपं आगम्य नकुलेन दृष्टः^{दृश् PPP 1/1} व्यापादितः च ।

Thereupon a snake, having come to the vicinity of the child, was seen by the mongoose and destroyed.

5. श्राद्धं कृत्वा तेन ब्राह्मणेन गृहं प्रत्यागम्य रक्तेन विलिप्तं^{वि-लिप् PPP 2/1} नकुलं अवलोक्य मम पुत्रः नकुलेन भक्षितः^{भक्ष PPP 1/1} इति चिन्तयित्वा सः नकुलः लगुडेन हतः^{हन् PPP 1/1} ।

Having performed the śrāddha, having returned home, having seen the mongoose smeared with blood, (and) having thought, “My son (has been) eaten by the mongoose,” the mongoose was killed with a club by the Brahman.

6. सः सहसा एव पञ्चत्वं गतः^{गम् PPP 1/1} ।

It ‘went to five-ness’ immediately indeed.

7. ततः ब्राह्मणः पुत्रं शय्यायां सुस्थं दृष्ट्वा महत्^{2/1} पापं मया^{3/1} कृतं^{कृ PPP 1/1} इति विदित्वा परमं विषादं गतः ।

Thereafter, having seen (his) son safe and sound in (his) bed, having understood, “A great evil (has been) done by me,” the Brahman went to supreme despair.

English to Sanskrit

1. एकदा कश्चिद् दरिद्रः ब्राह्मणः देशस्य नृपात् श्राद्धं दातुं आह्वानं लब्ध्वा यदि प्रासादं सहसा न गच्छामि तदा अन्यः कश्चिद् श्राद्धं ग्रहीष्यति इति अचिन्तयत् नृपस्य प्रासादं च अगच्छत् ।

2. यस्मात् तस्य भार्या मन्दिरं पूजार्थं गता तस्मात् बालस्य रक्षार्थं ब्राह्मणात् अन्यः न कश्चिद् गृहे अतिष्ठत् ।

3. ततः दीर्घं कालं पालितं नकुलं अत्र अवस्थापयामि प्रासादं च गच्छामि इति अचिन्तयत् ।

4. अनन्तरं बालस्य समीपं गतः सर्पः नकुलेन दृष्टः सहसा च व्यापादितः ।

5. यदा सः ब्राह्मणः गृहं प्रत्यागम्य रक्तेन च विलिप्तं नकुलं दृष्ट्वा मम पुत्र तेन भक्षितः इति चिन्तयित्वा नकुलं शीर्षे अतुदत् ।

6. सः सपदि पञ्चत्वं गतः ।

7. यदा सः द्विजः शय्यायां सुप्तं सुस्थं च पुत्रं अपश्यत् तदा पापया क्रियया परमं विषादं गतः दीर्घं कालं च अनुतापेन आक्रान्तः ।
